

СТРАТЕГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Шапошніков В. С.

*аспірант кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
за спеціальністю 073 – Менеджмент
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Кірчук С. Г.

*здобувачка II курсу
за спеціальністю 292 – Міжнародні економічні відносини
Міжнародний гуманітарний університет
Науковий керівник: **Зеркіна О. О.**
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

У сучасному економічному середовищі, що характеризується високим ступенем невизначеності та конкуренції, проблема забезпечення фінансової безпеки підприємств стає передумовою їхнього стійкого розвитку. Науковий інтерес до розробки та впровадження ефективних стратегій управління фінансами підприємств неабияк зростає в умовах глобалізації та швидкого технологічного процесу. Ефективна стратегія в цьому контексті – це не лише захист від потенційних ризиків, але й ключ до стабільності та успіху.

Формулювання стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства може бути розглянуте як функціональна стратегія, що включає в себе встановлення стратегічних цілей та завдань для забезпечення захисту фінансово-економічних інтересів підприємства. Стратегія охоплює різноманітні інструменти та засоби, спрямовані на ефективний розподіл фінансових ресурсів, має на меті нейтралізацію ризиків та загроз, а також досягнення фінансової стійкості та економічного зростання підприємства в умовах змінюючогося зовнішнього середовища. Особливу увагу слід звертати на врахування ризикових факторів, ідентифікацію найбільш значущих з них, а також розробку системи заходів для їх виявлення та подолання у конкретних ситуаціях [1].

Основною передумовою стратегії забезпечення фінансової безпеки є систематична ідентифікація та ефективне управління ризиками, тому аналіз впливу зовнішніх економічних та внутрішніх підприємницьких факторів на фінансову стійкість підприємств є ключовим етапом у формуванні стратегії. Вирізняються такі аспекти, як зміни в економічних закономірностях, кон'юнктурні коливання, а також внутрішні фактори, включаючи ефективність управління, фінансовий контроль та інноваційність.

Будь-яка стратегія є складовою фінансового механізму підприємства. Стратегія фінансової безпеки базується на концепції розвитку, включаючи пріоритетні цілі, завдання та методи досягнення [2]. Стратегічність у забезпеченні фінансової безпеки передбачає сталість системи в довгостроковій перспективі, управління ризиками та пошук оптимальних рішень для стану підприємства, керуючись принципами системності, ефективності та конструктивності.

В залежності від економічних умов, стратегія фінансово-економічної безпеки визначає об'єкти, процеси, учасників формування та реалізації, а також механізми, що забезпечують досягнення цілей в межах визначених обмежень. Ця стратегія через раціональне використання фінансових ресурсів координує інші функціональні стратегії, спрямовані на залучення зовнішніх фінансових ресурсів або підвищення ефективності використання власних.

Актуальність розробки стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства обумовлена кількома умовами:

1. Інтенсивні зміни у факторах зовнішнього фінансового середовища можуть призвести до різнонапрявленості фінансових рішень окремих структурних підрозділів підприємства та зниження ефективності фінансової діяльності.

2. Перехід до нової стадії життєвого циклу підприємства визначає його інвестиційну активність, напрямки та форми фінансової діяльності, дозволяє адаптувати фінансову діяльність до майбутніх змін.

3. Кардинальна зміна цілей операційної діяльності підприємства, пов'язана з новими комерційними можливостями, вимагає змін у виробничому асортименті, використанні нових технологій та освоєнні нових ринків збуту. У таких умовах інвестиційна активність та диверсифікація фінансової діяльності підприємства стають значущими.

Послідовність побудови стратегії забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва може включати наступні етапи:

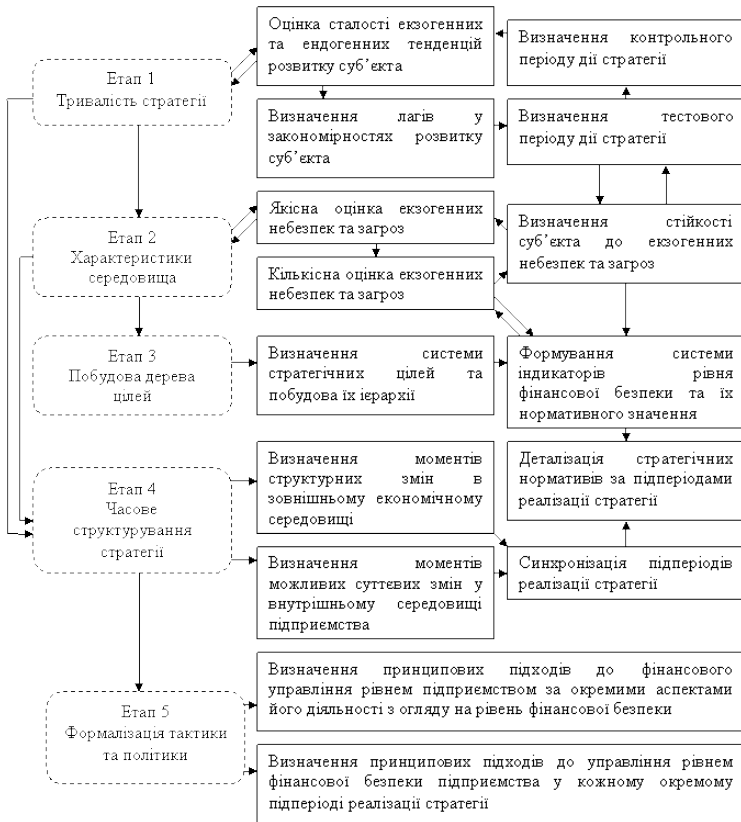

Рис. 1. Послідовність розробки стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства

Складено на основі [3]

Фінансова економічна безпека підприємства стає об'єктом постійної уваги у змінливих умовах сучасного бізнесу. Можливі загрози, які можуть впливати на стабільність та фінансовий стан підприємства:

1. Економічні коливання: Нестабільність економічного середовища може спричинити зміни в попиті, ціновій кон'юктурі та інших факторах, що впливають на фінансові результати підприємства.

2. Фінансові ризики: Зміни в обліку валют, процентних ставках та інших фінансових параметрах можуть призвести до збитків та втрат на фінансовому ринку.

3. Кредитний ризик: Неспроможність клієнтів або партнерів здійснити своєчасні платежі може призвести до проблем з ліквідністю та погіршення фінансового стану.

4. Технологічні загрози: Кібератаки та інші технологічні загрози можуть призвести до витоку конфіденційної інформації, фінансових втрат та порушення бізнес-процесів.

5. Зміни в законодавстві: Нові податкові, фінансові чи корпоративні законодавчі ініціативи можуть суттєво вплинути на фінансові операції та зобов'язання підприємства.

6. Геополітичні фактори: Напруження на міжнародному рівні, політичні конфлікти або інші геополітичні чинники можуть призвести до змін в економічному кліматі та впливати на діяльність підприємства.

7. Надмірне використання кредитування: Залежність від кредитних ресурсів та надмірне використання позичкових коштів може призвести до зростання фінансових зобов'язань та зниження платоспроможності [4].

Розпізнавання та аналіз цих можливих загроз є критичним етапом для розробки стратегій управління ризиками та збереження фінансової економічної безпеки підприємства в невизначеному бізнес-середовищі. Належне реагування на ці виклики дозволить підприємствам досягати стабільності та утримувати конкурентоспроможність у своїй галузі.

Література:

1. Орлик О. В. Концептуальні основи стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2016. № 1. С. 67–71. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5102/1/> (дата звернення 26.11.2023)

2. Лісняк А. Є. Формування стратегії забезпечення фінансової безпеки банку. *Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. № 22. С. 71–76. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/24339/1/> (дата звернення 26.11.2023)

3. Балацький Є. О. Стратегія забезпечення фінансової безпеки підприємств: сучасні реалії. *Ефективна економіка*. 2015. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4237> (дата звернення 27.11.2023)

4. Пархоменко О. С., Жолтікова О. М. «Фінансова безпека» Та «Фінансово-економічна безпека»: сутність та особливості вживання понять. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3960> (дата звернення 27.11.2023)